

Sosyal Güvenlik ve İş Mevzuatı Sirküler No: 5

İstanbul, 13 Ocak 2023

Konu: Sosyal güvenlik alanına ilişkin hükümler içeren 7431 sayılı Kanun yayımlandı.

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair 7431 Sayılı Kanun 13/01/2023 Tarih ve 32072 Sayılı Resmi Gazete'de Yayınlandı. Söz konusu düzenleme tasarı halinde iken 2023 Sirküler:1 ile sizlerle paylaşılmıştır.

Özetle;

A- Kanunun ikinci maddesi ile Malullük-Yaşlılık-ölüm aylığı alan emekliler ile hak sahipleri için dosya bazındaki alt sınır aylığı tutarı 3.500 TL'den 5.500TL'ye yükseltilmiştir.

B- 5510/4 (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerinin malullük, yaşlılık veya ölüm aylıkları 2023 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere %30 oranında artırılmıştır.

C- Asgari ücret desteği 2023 yılı Ocak-Haziran ayları/dönemi için yeniden belirlenmiştir.

5510/4 (a) bendi kapsamında olan ve haklarında uzun vadeli sigorta kolları(malullük-yaşlılık-ölüm) hükümleri uygulanan sigortalıları çalıştıran işverenlerin faydalanacağı asgari ücret desteği esasları özetle;

1. Asgari ücret destek tutarı günlük 13,33TL olarak belirlenmiştir.
2. Asgari ücret desteğinden yararlanmak için işverenlerin başvuru yapmasına gerek olmayıp, belirtilen şartları taşıyor olmaları yeterli olacaktır.
3. Asgari ücret desteği 2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için uygulanacaktır.
4. Destek tutarı;
 - a. 2023 yılı öncesi tescil edilen işyerleri bakımından; 2022 yılının aynı ayına ilişkin Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde prime esas günlük kazancı 250 Türk lirası ve altında bildirilen sigortalıların toplam prim ödeme gün sayısını geçmemek üzere,
 - b. 2023 yılı içinde ilk defa tescil edilen işyerleri için ise bu işyerlerinden bildirilen sigortalılara ilişkin toplam prim ödeme gün sayısının günlük 13,33 Türk lirası ile çarpımı sonucu bulunacak tutar kadar olacak olup, işverenlerin Kuruma ödeyecekleri sigorta primlerinden mahsup edilecektir.

Kuzey YMM ve Bağımsız
Denetim A.Ş.

Maslak Mahallesi

Eski Büyükdere Cad.

Orjin Maslak Plaza

No: 27 Kat: 1-5 Sarıyer

İstanbul - Turkey

Tel: +90 (212) 315 30 00

Fax: +90 (212) 234 10 67

www.vergidegundem.com

www.ey.com

Bu dokümanda yer alan açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

5. Dördüncü maddenin (a) bendinin uygulanmasında, bir önceki yılın aynı ayına ilişkin olarak MUHSGK beyannamesi verilmemiş olması halinde, bildirim yapılmış takip eden ilk aya ilişkin MUHSGK beyannamesindeki bildirimler esas alınacaktır. Ancak 2023 yılından önce işyeri açılmasına rağmen 2022 yılında sigortalı çalıştırılmayan işyerleri hakkında ise işyerinin 2023 yılında tescil edildiği kabul edilerek işlem yapılacaktır.
6. Prime esas günlük kazanç tutarı 6356 sayılı Kanun hükümleri uyarınca toplu iş sözleşmesine tabi özel sektör işverenlerine ait işyerlerinde çalışan sigortalılar için günlük kazanç sınırı 500 Türk lirası, "Linyit" ve "Taşkömürü" çıkarılan işyerlerinde yer altında çalışan sigortalılar için ise 667 Türk lirası olacaktır.
7. Asgari ücret desteğiyle sağlanacak indirim tutarı, işverenlerce ayrıca tahakkuk işlemi yapılmadan, prim borçlarının ödenmesi aşamasında gerçekleşecek olup, takip eden ay/aylardan doğan sigorta prim borçlarına mahsup edilecektir.
8. Bu madde kapsamında 2023 yılında destek faydalanılacak ayda/dönemde, 2022 yılı Ocak ilâ Aralık aylarında/döneminde aylık prim ve hizmet belgesi veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında uzun vadeli sigorta kollarından en az sigortalı bildirim yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısının altında bildirimde bulunulması hâlinde bu madde hükümleri uygulanmaz.
9. Mevcut bir işletmenin kapatılarak değişik bir ad ve unvan altında ya da bir iş birimi olarak açılması veya yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ortaklık ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi İşsizlik Sigortası Fonu katkısından yararlanmak amacıyla muvazaalı işlem tesis ettiği anlaşılan veya sigortalıların prime esas kazançlarını 2023 yılı Ocak ilâ Haziran ayları/dönemi için Kuruma bildirmedeği veya eksik bildirdiği tespit edilen işyerlerinden İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanan tutar, gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte geri alınır ve bu işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz. Ancak, ilgili ayda 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık brüt asgarî ücretin onda birini geçmeyecek tutarda eksik prime esas kazanç bildirim yapıldığının tespiti durumunda Kurumca yapılacak ihtar üzerine on beş günlük süre içinde söz konusu eksikliği gideren işyerleri hakkında bu madde hükümleri uygulanmaya devam eder.
10. İşverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili 2023 yılı Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ait aylık prim ve hizmet belgelerini veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini yasal süresi içerisinde vermediği, sigorta primlerini yasal süresinde ödemediği, denetim ve kontrolle görevli memurlarca yapılan soruşturma ve incelemelerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği veya bildirilen sigortalının fiilen çalışmadığı durumlarının tespit edilmesi, Kuruma prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunması hâllerinde destek hükümleri uygulanmaz. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler bu tecil ve taksitlendirme devam ettiği sürece anılan fıkra hükmünden yararlandırılır. Bu maddenin uygulanmasında bu Kanunun ek 14 üncü maddesi (Kayıtdışı veya sahte sigortalılık tespit edildiğinde asgari ücret desteği tamamen iptal edilir) hükümleri uygulanmaz.
11. 2023 Ocak ilâ Haziran aylarına/dönemine ilişkin yasal süresi dışında Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya Hazine ve Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde kayıtlı sigortalılar için bu madde hükümleri uygulanmaz.

12. Sigortalı ve işveren hisselerine ait sigorta primlerinin Devlet tarafından karşılandığı durumlarda işverenin ödeyeceği sigorta priminin İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanacak tutardan az olması hâlinde sadece sigorta prim borcu kadar mahsup işlemi yapılır.

D) 5510 sayılı Kanuna Geçici 94. madde eklenerek covid-19 dönemi eksik bildirilen fiili çalışmalar için cezasız beyan imkanı tanınmıştır.

“4447 sayılı Kanununun geçici 29 uncu ve geçici 32 nci maddeleri hükümlerinden yararlanan işverenler tarafından Kuruma sigortalılar adına eksik bildirilen günlere ilişkin ek nitelikteki muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin/aylık prim ve hizmet belgelerinin işverenin Kuruma başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlük tarihine kadar bu kapsamda tahsil edilmiş primler ve idari para cezaları iade veya mahsup edilemez”

Buna göre; Yeni Koronavirüs (Covid-19) sebebiyle kısa çalışma veya nakdi ücret desteğinden faydalanan işverenler tarafından, o dönemde fiilen çalıştırdıkları halde sigortalıları adına SGK'ya eksik prim gün sayısı bildirilmiş ise, 13/01/2023 tarihinden itibaren kendilerine cezasız bildirim fırsatı getirilmiştir. İşverenler tarafından başvuru tarihini takip eden aybaşından itibaren üç ay içinde ilgili belgelerin SGK'ya verilmesi ve muhteviyatı primlerin de aynı sürede ödenmesi halinde, söz konusu yükümlülükler süresi içerisinde yerine getirilmiş sayılacaktır.

E) Kamu görevlileri için de 1/1/2023-30/6/2023 dönemine ilişkin katsayılar, sözleşme ücreti artış oranları, ücret tavanları ve ortalama ücret toplamı üst sınırına uygulanacak artış oranı %30 olarak uygulanacaktır.

Söz konusu Kanun sirkülerimiz ekinde dikkatinize sunulmaktadır.

Saygılarımızla.
Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.
Erkan Baykuş

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye, işbu dokümanın içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.